

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/105/2021
Identifikačné číslo spisu: 6120227213
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6120227213.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Soni Pekarčíkovej, členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Beaty Miničovej v spore žalobcu: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., so sídlom Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, IČ: 64 948 242, proti žalovanému: Arie Cornelis Leendert Aantjes, nar. 27. novembra 1969, bytom Slatinská 1888/184, 018 61 Beluša, právne zastúpený Mgr. Barborou Hlavatou, advokátkou, so sídlom SNP 1445/41, 017 07 Považská Bystrica, IČO: 42 284 902, o zaplatenie 137 89,09 eur s príslušenstvom, o návrhu žalobcu na nariadenie a zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 14Cb/56/2020, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12. mája 2021, č. k. 8Cob/40/2021-597, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica, ako súd prvej inštancie, uznesením zo dňa 13. januára 2021, č. k. 14Cb/56/2020-537 rozhodol tak, že v prospech žalobcu zriadil záložné právo zabezpečujúce pohľadávky žalobcu voči žalovanému vyplývajúce z dohody o pristúpení k záväzku č. 1200536 774 DOPKY 2019 CWR SK zo dňa 26. marca 2019 v spojení so zmluvou o úvere číslo 000338/CORP/2014 zo dňa 12. septembra 2014 v znení neskorších dodatkov, naposledy dodatku č. 10 zo dňa 27. augusta 2018 k rodinnému domu so súpisným číslom XXXX, postavenému na parcele registra „C“ č. XXXX/X, zapísanému na LV č. XXXX, okres D., obec R., k. ú. R. a k pozemkom parcele registra „C“ č. XXXX/X o výmere 677 m² - trvalý trávnatý porast, parcele registra „C“ č. XXXX/X o výmere 252 m² - orná pôda, parcele registra „C“ č. 3139/2 o výmere 921 m² - orná pôda, parcele registra „C“ č. XXXX/X o výmere 66 m² - orná pôda, parcele registra „C“ č. XXXX/X o výmere 2142 m² - orná pôda, parcele registra „C“ č. XXXX/X o výmere 253 m² - zastavaná plocha a nádvorie, všetky zapísané na LV č. XXXX, okres D., obec R., k. ú. R., ktorých výlučným vlastníkom je žalovaný. Návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že z dôkazov predložených žalobcom

mal za osvedčenú existenciu záväzkového vzťahu medzi žalobcom ako veriteľom a spoločnosťou Four Foodservice s.r.o. ako dlžníkom, a to na základe zmluvy o úvere číslo 000338/CORP/2014 zo dňa 12. septembra 2014, v znení neskorších dodatkov, naposledy dodatku č. 10 zo dňa 27. augusta 2018, podľa ktorej žalobca poskytol dlžníkovi úver vo výške úverového limitu 350 000,- eur, ktorý sa dlžník zaviazal vrátiť spôsobom a s konečným dňom splatnosti istiny stanoveným v článkoch 2.4.2. písm. c/ a 4.1. zmluvy o úvere. Dlžník - spoločnosť Foru Foodservice s.r.o. sa dostala do omeškania so splatením úveru poskytnutého na základe vyššie uvedenej úverovej zmluvy a žalobcovi neplnila ani napriek výzvam na úhradu. Medzi žalobcom a spoločnosťou Four Foodservice s.r.o. boli v dňoch 12. septembra 2014 a 18. októbra 2016 uzavreté zmluvy o zriadení záložného práva na zabezpečenie pohľadávok žalobcu z predmetnej úverovej zmluvy, pričom zálohom boli hnutelné veci a záložné práva k nim v hodnote 321 003,- eur boli zaregistrované do notárskeho centrálného registra záložných práv. Žalobca dňa 20. júna 2019 oznámil dlžníkovi - spoločnosti Four Foodservice s.r.o., že začína výkon záložného práva na základe zmlúv o zriadení záložného práva, pričom dražba konaná dňa 13. decembra 2019, ktorej predmetom boli hnutelné veci patriace spoločnosti dlžníka, bola neúspešná. Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 5. marca 2020, sp. zn. 38K/27/2019 vyhlásil konkurz na spoločnosť Four Foodservice s.r.o. s tým, že žalobca zo dňa 17. apríla 2020 zaslal prihlášku pohľadávky vo výške 138 661,62 eur do konkurzu.

3. Ďalej mal súd prvej inštancie za osvedčenú existenciu záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, a to na základe dohody o pristúpení k záväzku č. 1200536 774 DOPKZ 2019 CWR SK zo dňa 26. marca 2019, v zmysle ktorej sa podľa bodu 2 článok III. Predmetnej dohody žalovaný stal dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi, a to popri spoločnosti Four Foodservice s.r.o. a obaja dlžníci sa stali zaviazaní spoločne a nerozdielne. Žalovaný ako pristupujúci dlžník v zmysle bodu 3 článku III. Dohody o pristúpení vyhlásil, že sú mu známe pomery dlžníka, že sa oboznámil so zmluvou o úvere, súhlasí s ňou a zaviazal sa, že bude plniť peňažný záväzok na výzvu žalobcu v lehote v nej určenej, a to ak dlžník nespĺní akúkoľvek platbu na plnenie peňažného záväzku podľa zmluvy o úvere alebo v prípade predčasnej splatnosti istiny alebo v iných prípadoch plnenia peňažného záväzku.

4. Súd prvej inštancie mal taktiež z predloženej mailovej komunikácie medzi žalobcom a žalovaným za osvedčené, že uzavretiu dohody o pristúpení, k záväzku zo dňa 26. marca 2019 predchádzalo rokovanie medzi žalobcom a žalovaným, a to dňa 25. marca 2019, keď žalovaný oznámil žalobcovi, že jeho spoločnosť je vo veľmi kritickej situácii a že dúfa, že žalobca má riešenie na odblokovanie účtu, aby sa spoločnosť nedostala ešte do väčších problémov. V ten istý deň, teda dňa 25. marca 2019 o 15:13 hod. žalobca oznámil žalovanému, že práve skončil rokovanie o jeho situácii, pričom banka odblokuje účet, ak bude uzatvorená dohoda o uznaní záväzku a splácaní záväzku, notárska zápisnica, osobné ručenie a záložné právo na druhom mieste na LV č. XXXX, k. ú. R.. Hneď potom žalovaný o 15:15 hod. uvedeného dňa oznámil žalobcovi, že s jeho návrhom plne súhlasí, pričom poukázal na to, že ak účet nebude odblokovaný do nasledujúceho dňa, potom toto všetko nemá zmysel a teda, že zajtra (26. marca 2019) príde do Bratislavy podpísať papiere. Následne nato žalobca dňa 25. marca 2019 o 18:13 hod. oznámil žalovanému, že nakoľko jeho spoločnosť je v ťažkej situácii, banka akceptuje odblokovanie účtu po podpise osobnej záruky s tým, že záložná zmluva a notárska zápisnica budú podpísané následne, pričom osobná záruka bude pripravená na podpis o 11:30 hod.

5. Za preukázanú mal súd prvej inštancie skutočnosť, že Arie Cornelis Leendert Aantjes je výlučným vlastníkom rodinného domu so súpisným číslom XXXX a parcel KN-C č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, k. ú. R.. Tiež mal za preukázané, že k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX a LV č. XXXX, k. ú. R. je okrem záložného práva, zriadeného pod V 1805/2017, zapísané aj ďalšie záložné právo v prospech Tatra banky, a.s., ktoré zriadené pod V 692/2020, k zápisu ktorého zabezpečenia došlo po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka a potom, čo žalobca začal svoju pohľadávku voči žalovanému vymáhať súdnou cestou.

6. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení veci vychádzal z ust. § 343 ods. 1, 2, 3, § 344 a § 324 C. s. p. Uviedol, že zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť za situácie, ak je kumulatívne osvedčená existencia nároku a existencia obavy z ohrozenia výkonu prípadného súdneho rozhodnutia. Listinnými

dôkazmi predloženými žalobcom považoval konajúci súd za osvedčené, že spoločnosť Food Fourservice s.r.o. dňa 12. septembra 2014 uzatvorila so žalobcom zmluvu o úvere, na základe ktorej bola oprávnená písomne žiadať žalobcu o čerpanie úveru. Zo spisu je zrejmé aj to, že Food Fourservice s.r.o. možnosť žiadať o čerpanie úveru v novembri 2018 opakovane využívala, pričom konkrétne požiadala žalobcu o čerpanie úverov vo výške 90 % zo súm 24 842,88 eur, 24 348,48 eur, 24 348,48 eur, 25 084,80 eur, 48 114,- eur a 24 348,48 eur.

7. Okresný súd uviedol, že práve na základe žiadostí o čerpanie úveru s prihladnutím na to, že žalobca sa vrátenia poskytnutých súm domáha nielen dobrovoľnou dražbou, ale aj v konkurze, mal za osvedčené, že žalobca má voči spoločnosti Food Fourservice s.r.o. pohľadávku minimálne vo výške min. 135 830,29 eur. Pretože žalovaný dňa 26. marca 2019 pristúpil k záväzku spoločnosti Food Fourservice s.r.o., bolo podľa súdu osvedčené aj to, že aj žalovaný má voči žalobcovi záväzok vo výške min. 135 830,29 eur.

8. Pokiaľ žalovaný poukazoval na to, že pristúpenie k záväzku nie je platné, súd prvej inštancie uviedol, že v rozhodnutí o zabezpečovacom opatrení nie je možné vyjadriť sa k platnosti, resp. neplatnosti predmetného právneho úkonu, lebo otázka posúdenia neplatnosti právneho úkonu je natoľko komplexná, že jej riešenie presahuje možnosti rozhodnutia o neodkladnom opatrení.

9. Ďalej podľa súdu prvej inštancie žalobca osvedčil aj to, že žalovaný v roku 2020 (t. j. v čase, keď sa žalobca začal domáhať toho, aby mu žalovaný zaplatil 137 899,09 eur) umožnil, aby bolo zriadené v poradí už druhé záložné právo k rodinnému domu súpisné číslo XXXX a k parcelám KN-C č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, k. ú. R. (viď č. l. 506, 507). Konštatoval, že toto druhé záložné právo spôsobuje, že prípadný nárok žalobcu bude môcť byť uspokojený až po uspokojení tej pohľadávky Tatra banky, a.s., ktorá je zabezpečená záložným právom zriadeným zmluvou V 1805/2017 a až po uspokojení tej pohľadávky Tatra banky, a.s., ktorá je zabezpečená záložným právom zriadeným zmluvou V 692/2020. Je teda zrejmé, že tým, že žalovaný v roku 2020 umožnil zriadiť ďalšie záložné právo k svojim nehnuteľnostiam (bez ohľadu na to, či je žalovaný iba záložcom, alebo aj obligáčnym dlžníkom), tento sťažil nútený výkon prípadného vykonateľného súdneho rozhodnutia prípadne vydaného v tomto konaní; preto dospel k záveru, že výkon rozhodnutia prípadne vydaného v tomto konaní je ohrozený.

10. Vzhľadom na osvedčenie nároku na cca 130 000,- eur a aj obavy z ohrozenia prípadnej exekúcie, súd prvej inštancie zriadil v prospech žalobcu záložné právo k nehnuteľnostiam žalovaného. Prihladol aj na to, že hoci žalovaný už 25. marca 2019 súhlasil s tým, aby na LV č. XXXX, k. ú. R. bolo v prospech žalobcu zriadené záložné právo (žalovaný potom, ako banka navrhla, že účet jeho spoločnosti odblokuje v prípade, ak bude zriadené záložné právo konkrétne uviedol „I fully agree with this“), je zrejmé, že potom, ako banka splnila svoju časť „dohody“ a účet spoločnosti žalovaného odblokovala, žalovaný stratil ochotu splniť to, s čím pôvodne súhlasil (t. j. uzatvoriť záložnú zmluvu). Uviedol, že aj takéto nekonanie žalovaného potom osvedčuje obavu z ohrozenia výkonu prípadného súdneho rozhodnutia. Nakoľko na to, že k nehnuteľnostiam žalovaného má už dve záložné práva zriadené aj Tatra banka, a.s., súd prvej inštancie vzhľadom na výšku osvedčenej pohľadávky považoval za primerané zriadiť záložné právo nielen k pozemkom, ale aj k rodinnému domu.

11. Pokiaľ sa žalobca domáhal aj nariadenia neodkladného opatrenia, tento návrh súd prvej inštancie v zmysle § 324 ods. 3 C. s. p. zamietol z dôvodu jeho procesnej neprípustnosti, pretože účel sledovaný neodkladným opatrením je totiž možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“), napadnutým uznesením zo dňa 12. mája 2021, č. k. 8Cob/40/2021-597, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil v napadnutej časti, ktorej zriadil záložné právo v prospech žalobcu.

13. Odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, konštatoval správnosť jeho dôvodov a považoval ho za vecne správne. Na doplnenie

správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd s poukazom na § 329 ods. 3 C. s. p. uviedol, že ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážkou rozhodnutej veci.

14. Z obsahu spisu odvolací súd mal za preukázané, že žalobca v tomto konaní odôvodnil svoj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tým, že so žalovaným uzatvoril dohodu o prístupí k záväzku založeného zmluvou o úvere uzatvorenou medzi žalobcom ako veriteľom a spoločnosťou Four Foodservice s.r.o. ako dlžníkom. V dohode o prístupí k záväzku žalovaný dojednal so žalobcom, že splní za pôvodného dlžníka jeho peňažný záväzok, čiže žalovaný sa stal dlžníkom žalobcu popri pôvodnom dlžníkovi - spoločnosti Four Foodservice s.r.o. Žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ďalej tvrdil, že peňažný záväzok z úverovej zmluvy neplní ani pôvodný dlžník a ani žalovaný ako prístupujúci dlžník, obaja sú v omeškaní, pôvodný dlžník je v konkurze, preto má obavu z ohrozenia exekúcie prípadného budúceho súdneho rozhodnutia. Túto obavu odôvodnil tým, že na majetok žalovaného ako prístupujúceho dlžníka boli zriadené už dve záložné práva, a to nielen záložné právo zriadené pod V 1805/2017 zapísané v prospech Tatra banky, a.s., ale aj ďalšie záložné právo zriadené pod V 692/2000 v prospech tej istej banky, zriadené po tom, čo došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok spoločnosti Four Foodservice s.r.o. a čo začal žalobca vymáhať svoju pohľadávku voči žalovanému v súdnom konaní.

15. Podľa odvolacieho súdu bolo v konaní bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. júla 2020, č. k. 8Cob/42/2020-263 nevychádzalo zo skutkového stavu, z ktorého by bolo zrejmé, že na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného boli v čase rozhodovania zriadené už dve záložné práva v prospech záložného veriteľa Tatra banka, a.s., na základe dvoch úverových zmlúv. Preto podľa odvolacieho súdu takéto rozhodnutie nezakladá prekážku res iudicata.

16. Odvolací súd k ostatným odvolacím námietkam ďalej uviedol, že v danom prípade boli splnené všetky zákonom vyžadované predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, keďže žalobca osvedčil svoj nárok proti žalovanému a zároveň osvedčil, že žalovaný svoj nehnuteľný majetok zaťažil zriadením ďalšieho záložného práva v prospech tretej osoby. Zároveň z obsahu spisu podal odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaný pohľadávku žalobcu neuznáva, spochybňuje platnosť dohody o prístupí k záväzku zo dňa 26. marca 2019. Za uvedeného skutkového stavu pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neboli podľa názoru odvolacieho súdu relevantné tvrdenia žalovaného o tom, že nemal a ani nemá v úmysle zbavovať sa svojho majetku, a ani jeho námietky, že žalobca sa mal snažiť uspokojiť svoju pohľadávku prioritne od dlžníka - spoločnosti Four Foodservice s.r.o., a to najmä predajom zálohu. V tejto súvislosti považoval odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že spoločnosť Four Foodservice s.r.o. je v konkurze, a navyše nie je v danom prípade stranou sporu. Žalobca si uplatňuje svoj nárok proti žalovanému z iného právneho dôvodu, než je vzťah medzi žalobcom a spoločnosťou Four Foodservice s.r.o., a to na základe dohody o prístupí k záväzku, v zmysle ktorej sa žalovaný zaviazal plniť záväzok popri dlžníkovi - spoločnosti Four Foodservice s.r.o. Pokiaľ žalovaný namietal neprimeranosť rozsahu zabezpečovacieho opatrenia, vzhľadom na to, že k nehnuteľnostiam žalovaného má už dve záložné práva zriadené Tatra banka, a.s. na zabezpečenie splácania dvoch úverov a s prihliadnutím na výšku nároku uplatňovanú žalobcom v tomto spore, odvolací súd považoval nariadené zabezpečovacie opatrenie v rozsahu uvedenom vo výroku napadnutého rozhodnutia za primerané.

17. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že procesným postupom krajského súdu došlo k vydaniu rozhodnutia v prípade, kedy sa v tej istej veci prv začalo konanie (§ 420 písm. d/ C. s. p.). Žalovaný má ďalej za to, že mu bolo v konaní pred odvolacím súdom znemožnené uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

18. Dovolateľ sa domnieva, že odvolací súd nesprávne postupoval, keď bez vyhodnotenia argumentácie

dovolateľa v zmysle rozporného právneho názoru odvolacieho súdu s jeho predchádzajúcim rozhodnutím v rovnakej právnej veci o tom, že nie je naplnený zákonný predpoklad na zriadenie záložného práva na majetok žalovaného, resp. na vydanie uznesenia o zabezpečovacom opatrení, t. j. neexistuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Preto je dovolateľ toho názoru, že neboli splnené procesné podmienky pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia a v odvolacom konaní už existovala prekážka právoplatne rozhodnutej veci, ktorú predstavuje rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. júla 2021, č. k. 8Cob/42/2020-263. V tejto súvislosti žalovaný dodal, že aktuálne na LV č. XXXX a č. XXXX, k. ú. R. sa nenachádza žiadne ďalšie záložné právo v prospech Tatra banka, a.s. z roku 2020, výlučne iba z roku 2017, ktoré bolo v časti C - Tarchy uvedené aj v čase vydania uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. júla 2020, č. k. 8Cob/42/2020-263.

19. Žalovaný zdôraznil, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 24. augusta 2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 21Cb/137/2017 domáhal, aby Okresný súd Humenné vydal neodkladné opatrenie, ktorým by boli žalovaní povinní zdržať sa akéhokoľvek obmedzovania žalobcu a tretích osôb pri výkone práv zodpovedajúcich vecnému bremenu zapísanému na LV č. XXXX, k. ú. T., obec T., okres T. pod č. V 1281/2010, na základe zmluvy o zriadení vecného bremena - A zo dňa 11. októbra 2010. Predmetné konanie nebolo podľa dovolateľa do dňa podania dovolania skončené, a to z toho dôvodu, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 15. augusta 2019 v konaní vedenom pod sp. zn. 1Obdo/74/2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. marca 2018, č. k. 6Cob/21/2018 spolu s uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 11. októbra 2018, č. k. 21Cb/137/2017, zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Humenné na ďalšie konanie. Následne Okresný súd Humenné uznesením zo dňa 25. októbra 2019, sp. zn. 6Cb/1/2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

20. Žalobca sa podľa dovolateľa novým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 22. marca 2019 na Okresnom súde Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 7Cb/28/2019 domáhal, aby súd žalovaným uložil povinnosť zdržať sa akéhokoľvek obmedzovania žalobcu a ďalších osôb oprávnených z vecného bremena pri výkone práv zodpovedajúcich vecnému bremenu zapísanému na LV č. XXXX, k. ú. T., obec T., okres T. pod č. V 1281/2010, na základe zmluvy o zriadení vecného bremena - A zo dňa 11. októbra 2010.

21. Dovolateľ zdôraznil, že petity v konaniach vedených na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6Cb/1/2019 (pôvodne 21Cb/137/2017) a 7Cb/28/2019 sú obsahovo totožné a rozdiel je len v demonštratívnom výpočte konkrétnych činností, ktorých sa majú žalovaní zdržať. Týmto má dovolateľ za to, že v tej istej veci sa prv začalo konanie pri totožnosti strán konania a totožnosti prejednávanej a rozhodovanej veci (§ 420 písm. d/ C. s. p.).

22. Nesprávnym procesným postupom vzhľadom na nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia (§ 420 písm. f/ C. s. p.), a to aj s akcentom na skorší konajúceho súdu názor, že z obsahu spisu nemožno jednoznačne ustáliť žalobcom tvrdené skutočnosti o nezodpovednom prístupe žalovaného ako konateľa dlžníka k predmetu zálohu a že žalovaný sa naopak vzhľadom na svoje možnosti snažil situáciu riešiť. V nadväznosti na uvedené je podľa dovolateľa zrejmé, že v prípade posudzovania oprávnenosti návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia za daných skutkových okolností nie je podstatné a rozhodujúce, aké úkony vykonával, resp. nevykonával žalovaný v pozícii štatutárneho zástupcu spoločnosti Four Foodservice s.r.o., či už sa tieto úkony týkajú zálohu alebo nie (a to aj za predpokladu, že by žalobcove tvrdenia o údajnom ľahostajnom prístupe k zálohu, ukrátení žalobcu, či znehodnotení zálohu boli pravdivé), ale obava, že exekúcia bude ohrozená, musí vyplývať výlučne z konania žalovaného ako fyzickej osoby vo vzťahu k majetku v jeho súkromnom vlastníctve, pretože len takéto skutočnosti možno považovať za relevantné.

23. Dovolateľ vyjadril presvedčenie, že na tak závažný zásah do vlastníckeho práva žalovaného, akým je vznik záložného práva zabezpečovacím opatrením, žalobca musí skutočne preukázať, a to nie len vyslovením obavy, ale dôsledným vysvetlením jej opodstatnenosti, ktoré v návrhu žalobcu úplne absentuje a v napadnutom uznesení odvolacieho súdu zase absentuje reakcia a zmysluplné vysvetlenie,

prečo sa touto námietkou dovolateľa odvolací súd vôbec nezaoberal. Dovolateľ považuje za podstatné opätovne uviesť, že predmetné nehnuteľnosti žalovaný užíva na svoje bývanie a bývanie svojej rodiny, nedisponujúc v Slovenskej republike žiadnymi voľne dostupnými a jednoducho prístupnými alternatívnymi možnosťami bývania, ktoré by mu umožnili zbaviť sa predmetných nehnuteľností, ktoré žalobca požaduje ako záloh.

24. Odvolací súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia podľa dovolateľa neposkytuje žiadne vysvetlenie ani poukázanie na také konanie žalovaného, ktorým by ako fyzická osoba mohol vzbudzovať dôvodnú obavu ohľadom zbavovania sa majetku v jeho vlastníctve (napr. nepreviedol nehnuteľnosti v jeho vlastníctve na inú osobu, či už na základe darovacej, kúpnej alebo inej zmluvy, nezaťažil tieto nehnuteľnosti a rovnako sa nezbavuje ani ďalšieho svojho majetku, resp. neznižuje jeho hodnotu a pod.). Dovolateľ aj záverom dovolania zdôraznil, že na listoch vlastníctva č. XXXX a XXXX, k. ú. R., sa nachádza výlučne jedno jediné záložné právo (s právom prednosti), a to je záložné právo zriadené v prospech Tatra banka, a.s. v roku 2017.

25. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že návrh žalobcu zamietla.

26. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že prípustnosť dovolania žalovaného nie je možné vyvodiť z ust. § 420 C. s. p., ako ani z ust. § 421 C. s. p., z ktorého dôvodu je ho potrebné odmietnuť, prípadne zamietnuť.

27. V danom prípade sa žalobca nestotožnil s tvrdeniami žalovaného, podľa ktorých údajne v rozhodovaní súdu bránila prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata). Dodal, že po vydaní predchádzajúceho uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. júla 2020, č. k. 8Cob/42/2020-263, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, došlo ku zmene skutkových okolností. Žalobca zdôraznil, že po vydaní vyššie uvedeného uznesenia došlo k úkonom žalovaného, z ktorých bolo zrejmé, že svoje nehnuteľnosti, ktoré má vo výlučnom vlastníctve, zaťažuje vyššími záväzkami, v dôsledku čoho vznikla dôvodná obava, že exekúcia pohľadávky žalobcu, ktorá bola priznaná žalobcovi rozhodnutím Okresného súdu Považská Bystrica, č. k. 14Cb/56/2020-633, bude ohrozená a táto pohľadávka bude de facto nevyžiteľná.

28. V ostatnej časti vyjadrenia žalobca poukázal na správanie sa žalovaného a konanie, ktoré má preukazovať jeho nezáujem o riadnu úhradu žalobcovho záväzku, nakoľko realizuje kroky smerujúce k čo najširšiemu znemožneniu uspokojenia žalobcovej pohľadávky. Žalobca je toho názoru, že v danom prípade boli osvedčené všetky predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, kedy rozhodnutie prvoinštancného súdu, ktorým došlo k nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia (zriadeniu záložného práva k nehnuteľnostiam žalovaného), ako aj napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne je správne a vychádza z osvedčených skutočností.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal spor a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

30. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

31. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

32. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

33. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

34. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 C. s. p., dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

35. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým dovolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Rozhodnutie vo veci samej je preto také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Charakteristickým znakom pre rozhodnutie vo veci samej je, že zakladá prekážku veci rozhodnutej (§ 230 C. s. p.), na rozdiel od rozhodnutia nemeritórneho, ktoré takéto účinky nemá.

36. Rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, môžu byť rozhodnutiami vo veci samej alebo aj procesné rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, ale neriešia vec samu, vec sama nebola prejednaná (napr. zastavenie konania pre neexistenciu procesných podmienok; pre späťvzatie žaloby, odvolania; pre neodstránenie väd podania; odmietnutie podania; odmietnutie odvolania a pod.).

37. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z toho, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, vydané v konaní o návrhu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, pričom dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) považoval za kľúčový aspekt pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

38. Dovolací súd preto v preskúmvanej veci zisťoval, či uznesenie odvolacieho súdu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.

39. Inštitút zabezpečovacieho opatrenia a obdobne aj inštitút neodkladného opatrenia sú tzv. osobitné procesné postupy, ktoré upravuje Civilný sporový poriadok. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia vzniká tzv. sudcovské záložné právo (strany sporu/účastníci konania nadobúdajú práva a povinnosti z

titulu záložného práva), ktorého trvanie nie je síce podmienené právoplatným skončením veci, ale bez existencie meritórneho rozhodnutia stráca zmysel s poukazom na § 343 ods. 3 C. s. p. Nakoľko ide o obdobný inštitút ako pri neodkladnom opatrení, vzťahuje sa naň rovnaký režim, týkajúci sa prípustnosti dovolania. To môže byť prípustné iba z dôvodov zmätočnosti podľa § 420 C. s. p. a len v prípade, ak rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej za predpokladu, že samotné takéto rozhodnutie kumuluje vec samu. Ide o prípady návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia po skončení konania vo veci (meritórnom rozhodnutí) alebo ojedinele rozhodnutie o takomto návrhu pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba vo veci samej a samotné zriadenie záložného práva postačuje na úpravu pomerov strán sporu. Takéto konanie v oboch prípadoch končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1086 a 1154 až 1164).

40. K obdobným záverom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/157/2017 v súvislosti s nariadením neodkladného opatrenia, kedy konštatoval, že vylúčením prípustnosti dovolania proti takému uzneseniu odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, právna úprava obsiahnutá v § 420 C. s. p. zohľadňuje, že v prípade takéto rozhodnutia ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarcu tu bezpochyby zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (obdobne sp. zn. 8Cdo/83/2017, sp. zn. 5Obdo/76/2016).

41. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca okrem návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, podal aj žalobu vo veci samej, o ktorej súd prvej inštancie zatiaľ meritórne nerozhodol. Nejde preto o prípad zabezpečovacieho opatrenia, v ktorom by bola obsiahnutá vec sama, a teda o prípad, kedy by išlo o rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej. Takéto rozhodnutie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí v zmysle § 420 C. s. p. Aj po rozhodnutí o nariadení zabezpečovacieho opatrenia konanie vo veci samej pokračuje. Od takejto línie ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemá dovolací súd dôvod odchyliť sa ani v tejto veci (viď napr. 5Obdo/12/2018).

42. Dovolací súd vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 420 písm. d/ a f/ C. s. p. nevyplýva, dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol, bez skúmania, či v konaní došlo dovolateľom namietanej procesnej nesprávnosti.

43. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

44. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.